

Overzicht van de studie

Datum	Les
21 mei	Ontstaan van de pinksterbeweging; Voorlopers en Opwekking Azusa street
28 mei	Ontwikkelingen na de Tweede Wereldoorlog; Opwekking op het Malieveld en verspreiding door Nederland
11 juni	Theologie en cultuur van de pinksterbeweging; Wat is een pinkstergemeente?
18 juni	Geschiedenis van Bethel

Vorige les

- Opkomst pinksterbeweging door samenvloeien van meerdere stromingen
- Radicale bekering, nadruk op doop met de Geest en spreken in tongen
- 1906 Azusa street Los Angeles; William Seymour
- 1907 Amsterdam Gerrit Polman
- 1952 Broederschap van Volle Evangelie Gemeenten

Opmaat voor nieuwe opwekking

- Tijdens en Na Tweede Wereldoorlog toenadering
- Pinksterbeweging nog in de marges
 - 1930 – ong. 2000 pinkstergelovigen
 - 1947 – ong. 580 pinkstergelovigen
 - 1960 – ong. 7.500
 - 1981 – ong. 34.000
 - 2007 – ong. 120.000
- Na WO2 impuls door buitenlandse predikers
 - Lam Jeevaratnam (1950, India) – gebedsgenezing, demonen uitdrijving
 - Hermann Zaiss (1952, '53, '56, Duitsland) – bekering en gebedsgenezing
 - Billy Graham (1954, 1955, VS) - bekering

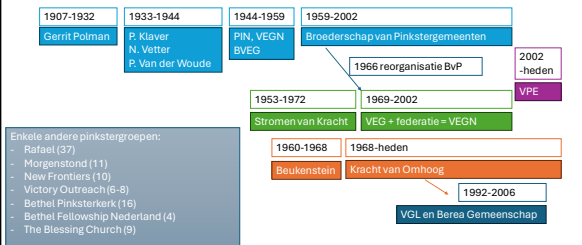
Thomas Lee Osborn (1923-2013)

- Beïnvloed door William Branham (1909-1965)
 - Latter Rain Movement
 - Neo-charismatische beweging
- Nadruk op Gods liefde en gebedsgenezing op basis van geloof
- 22-31 augustus 1958 – Malieveld Den Haag
- Initiatief van Jo van den Brink
- Vertaald door Johan Maasbach
- Meer dan 100.000 aanwezigen
- 'Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde' (Hebr. 13:8)
- Massagebed en handen op de zieke plek
- Getuigenissen over de genezing
- Veel genezingen, maar ook veel teleurstellingen
- Enorme boost voor de pinksterbeweging
- Ook kritiek (traditionele kerken) en verdeeldheid (wijze van gebedsgenezing en geestelijke opvolging; Maasbach en Rothuizen)

Maasbach en Rothuizen

- Johan Maasbach (1918-1997) – Den Haag: Stichting Johan Maasbach Wereldzending
 - 1989 – 12 Maasbach gemeenten
 - Zending
 - Gebedsgenezing door geloof
 - Amerikaanse stijl
 - 'gladde prater die mensen geld uit de zakken klopt'
 - 1992 conflict met Jan Zijlstra
 - 2011 Arno van der Knaap – GODcentre (3; Gouda, Voorschoten, Utrecht)
 - The Blessing Church (9 gemeenten)
- Peter Rothuizen (1928-2020) – Den Haag Morgenstondgroep
 - Medewerker bij Malieveld (getuigenissen)
 - Begon gemeente in Haagse wijk Morgenstond
 - Tevens het uitkijken naar de wederkomst van Christus
 - 2024 – 11 gemeenten
 - O.a. in Bodegraven, Alphen aan den Rijn (NLEG), Gouda, Zoetermeer

Pinksterbeweging in Nederland

Stromen van Kracht

- 1952 - Canadese evangelist B.G. Leonard (1906-2000) naar Nederland
- Doop met de heilige Geest – alle 9 gaven in 1 Kor. 12 i.p.v. de Geest bepaalt
- Uitstappen in geloof om ze toe te eigenen
- 1953 – ernstig zieke Karel Hoekendijk (1904-1987)
- Genezing door gebed en profetie voor een wereldwijde bediening
- Vrouw Elisabeth onder wijs, Karel evangelist
- 1954 – Stromen van Kracht
- 1957 – 21 huiskerken – leer van Leonard
- 1972 – Federatie van Volle Evangelie Gemeente
- 1978 – Volle Evangelie Gemeenten Nederland (VEGN)
- 1968 – crisis vanwege leiderschap en financiën
- Stichting Opwekking:
 - Ben en Wiesje Hoekendijk
 - Peter en Elsa Vlug
 - One Way Day
 - 1979 – Pinksterconferenties
 - Blad Opwekking en muziekbundel Opwekkingsliederen

Beukenstein

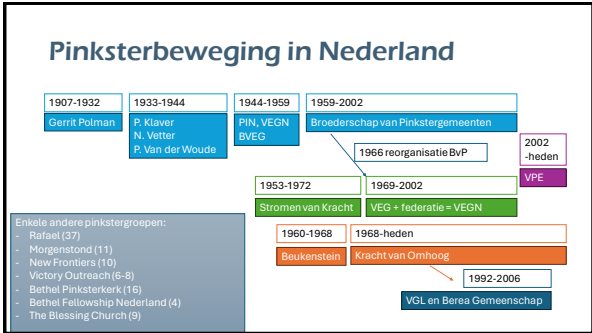
- 1960 – ‘Heilige Geest bijeenkomsten’ in gebouw Beukenstein in Driebergen, Hoofdstraat 57, echtparen:
 - (Izaak) Roose
 - De Groot
 - Hijink
 - (Jo) van den Brink
 - (Jan) van Gijs
- Weekenden met gebedsgenezing en demonenuitdrijving
- Zonden en ziekten veroorzaakt door de duivel (afwijkende leer)
- Eerst bevrijding (i.p.v. levensheliging), daarna doop met de Geest
- Demonische invloed door occultisme
- Profetie en openbaring over de toedracht van occultisme
- Bevrijding gepaard met schreeuwen en soms slaan
 - Veel kritiek op bevrijding van christenen door anderen
- 1961 Opbouwweken
- 1965 Jeugdwerk ‘Operatie Pinkstervuur’
- 1968 gebouw verkocht en gestopt
- Profetie van Cees de Groot over verdere werk en de ‘hogere weg’

Kracht van Omhoog

- Vanuit Beukenstein ontstonden meerdere gemeente; Gorinchem, Boskoop, Alphen aan den Rijn
- Geen officieel netwerk
- Noemde zich Volle Evangelie Gemeente
 - ‘Volier Evangelie’ dan de pinkstergemeenten
- Blad *Kracht van Omhoog* speelde een grote rol
 - Opgericht in 1937 door Piet Klaver
 - 1958 Jo van den Brink eindredacteur
 - Gebruikt om de leer van de hogere weg (Koninkrijk der Hemelen) te verspreiden
- Strijd in de hemelse gewesten tegen demonen
- Demonische gebondenheid bij christenen
- Verwerping van erfzonde leer, mens was zondig door demonische invloed
- Zonden bestraffen en demonen uitwerpen
- Geestelijke of allegorische bijbeluitleg voor onderbouwning van de leer
 - O.a. geestelijk Israël, de gemeente is het geestelijke Israël
 - God is enkel goed
 - Andere visie op de eindtijd

Kracht van Omhoog

- 1966 – breuk met de Broederschap van Pinkstergemeenten
- 1981 – opvolging door schoonzoon Peter Bronsveld, 55 gemeenten
- 1987 – ‘Utrecht-groep’ sluit zich aan bij de VEGN (22 gemeente)
- 1992 – overlijden Jo van den Brink
- 1993 – stoppen blad *Kracht van Omhoog*
- 1995 – overlijden Peter Bronsveld
- 2007 – 19 gemeenten

Broederschap van pinkstergemeenten

- 1952 – Broederschap van Volle Evangelie Gemeente
- 1959 – Broederschap van Pinkstergemeente
 - Hulp van David du Plessis
 - Aanstluiting bij Assemblies of God (VS)
 - Bijbelschool in Groningen
- 1966 – Reorganisatie vanwege groei en ...
 - Meer structuur, algemene ledenvergadering en uitvoerende raad
 - Statuten en geloofsbelijdenis
 - Jo van den Brink verlaat de BPG
 - Vertrokken leden (FVEGN)
 - Nieuwe bijbelschool – Centrale Pinkster Bijbelschool (CPB)
- Laatste voorzitter Peter Sleebos
- Milder, meer open en georganiseerde kant van de pinksterbeweging
- 1981 – 25 gemeenten lid, 56 vertegenwoordigd

Volle Evangelie Gemeenten

- 1966 – Federatie van Volle Evangelie Gemeenten in Nederland (FVEGN)
 - Jo van den Brink, Peter Vlug, Henk Blankenspoor
 - Minder structuur, autonome gemeente
 - Snet opgeheven
- 1969 – Volle Evangelie Gemeenschap
 - Andries Nauta, Jan Rothuizen, Hans Koomstra
- 1972 – Federatie Volle Evangelie Gemeente Nederland (FVEGN)
 - Vanuit Stromen van Kracht
- 1978 – Fusie VEG en FVEGN
 - Volle Evangelie Gemeenten in Nederland (VEGN)
 - Weinig structuur
 - Gemeenten autonoom
- 1981 – 16 aangesloten gemeenten
- 1987 – Utrecht-groep Kracht van Omhoog sluit aan
 - Totaal ongeveer 37 gemeente
 - Berea bijbelschool in Santpoort
 - Blad *Herstel*

Landelijk Platform

- Jaren '80 – bidstonden leiders BPG en VEGN
- 1994 – Oprichting Landelijk Platform
 - Peter Sleebos voorzitter
- Vanaf 1999 – Landelijke ontmoetingsdagen De Bron in Dalftsen
- Aangesloten kerkgenootschappen in 2007 (totaal 250 gemeenten)
 - VPE (BPG en VEGN)
 - Rafael Nederland (43)
 - Volle Evangelie Bethel Kerk (13)
 - Bethel Fellowship Nederland (4)
 - Bethel Pinksterkerk Nederland (16)
 - Victory Outreach Kerk (9)
 - New Frontiers International Nederland (7)
 - 1998-2006 – Berea Gemeenschap
- 2002 – VPE vanuit BPG en VEGN

Berea Gemeenschap

- Jo Bronsveld – T.L. Osborn op Malieveld
- Gemeente in Santpoort, later Haarlem (Berea Volle Evangelie Gemeente, nu Shelter Haarlem)
 - Geestelijke band met Kracht van Omhoog
 - Meer op beleving gericht
 - Zoon Peter trouwt met dochter Jo van den Brink, Ank
 - Dochter Alie trouwt met Rob Allart
 - 1966 - Bijbelschool Berea
- Leer van KvO genuanceerder (Israël) of aangevuld (Toronto-blessing, pastorale model Ken Thornberg)
- 1992 – Vriendschap Geestelijke Leiders (VGL) opgericht
- 1995 – gemeente in Amsterdam, Rob Allart voorganger
- 1997 – Berea Gemeenschap officieel opgericht

Berea Gemeenschap

- Nadruk op 'fellowship' en 'nieuwe bewegingen van de Geest'
- Pastorale model Ken Thornberg – problemen door demonische activiteiten
 - Lijkt op Beukenstein
 - Toronto-blessing
 - Nadruk op geestelijke oorlogvoering
 - Spiritual mapping
 - Vallen, lachen, brullen 'in de Geest'
- 2000 – Contact tussen Rob Allart en Sunday Adelaja uit Kiev
 - Geestelijke bedekking
 - 'Gezalfde apostel'
 - Geestelijk/financieel investeren t.b.v. zakelijk leven
- 2003 – 46 gemeente aangesloten

Berea Gemeenschap

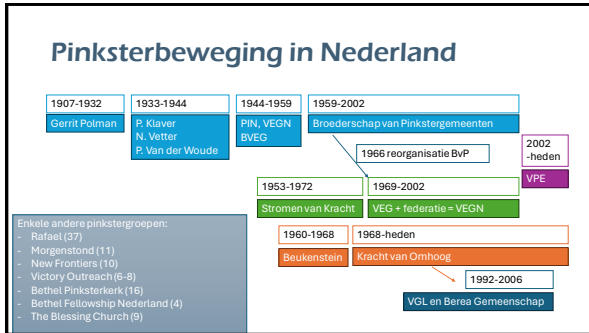
- 2004 – Financiële problemen
 - Kingdom Financial Services
 - Pyramide-systeem – FIOD, OM – veroordeling Rob Allart
- Februari 2006 – Berea opgeheven
- Gemeenten naar VPE (Bethel) of zelfstandig
- Bekende namen:
 - Rob Allart
 - Jan-Sjoerd Pasterkamp
 - Jan Pool
 - Gerard de Groot
 - Daniël Renger

Toronto Blessing

- 1994 – controversiële opwekking in Vineyard Airport Church in Toronto
 - Voorganger John Arnott, beïnvloed door Randy Clark en Rodney Howard-Brown
 - Vallen, schudden, lachen, brullen 'in de Geest'
 - Gezien als een uitstoring van de heilige Geest
- Rodney Howard-Brown
 - 'Bartender of the Holy Spirit'
 - Dronken worden in de Geest
 - New Wine leer
- Verspreidde zich snel, mensen gingen 'het vuur ophalen'
 - 11.000 kerken in VS en GB in 1995 beïnvloed volgens *Charisma Magazine*
- Veroorzaakte veel verdeeldheid in de evangelische en pinksterbeweging
- Berea-gemeenschap stond open (Bethel ook)
- BPG onderzocht en waarschuwde voor onbijbelse praktijken

Verenigde Pinkster- en Evangeliegemeenten

- Landelijk Platform – BPG en VEGN
- 2002 samen als VPE
- Voorzitter Peter Sleebos (BPG)
- Vicevoorzitter Bert Niehof (VEGN)
- BPG – meer structuur, geloofsbelijdenis, afdelingen, blad (*Parakeet*), theologische opleiding (Azusa)
- VEGN – minder organisatie, meer fellowship
- 2003 – 115 gemeenten
- 2007 – 153 gemeenten (aantal ex-Berea)
- 2024 – 130 gemeente
- 2012 – lidmaatschap Wilkin van der Kamp
 - Kritiek op bevrijdingspastoraat – vergelijkbaar met Jo van den Brink
- 2014 – Daniël Renger secretaris
- 2016 – kandidaat voorzitter
 - Bestuur vervangen door model van vijfvoudige bediening en apostelen en profeten
- Algemene Vergadering geeft te weinig stemmen (69% i.p.v. 80%)
- Machiel Jonker nieuwe voorzitter – mildere opstelling

Conclusie/lessen

- Rode draad van verwijdering en toenadering:
 - Opvolgers Gerrit Polman
 - BPG – Kracht van Omhoog
 - BPG – VEGN
 - Meerdere groepen – Landelijk Platform
 - VPE intern
- Discussiepunten:
 - Genezing op basis van geloof? (Word of Faith)
 - Pastorat – bevrijdingsmodel, demonie bij christenen?
 - Organisatie vs. 'de Geest'
 - Wat is wel of niet van de Geest?
 - Leiderschapsmodellen (vijfvoudige bediening, apostelen en profeten, G12)
 - Omgaan met geld – welvaart en winst door geloof en 'geestelijke investeren'? (Welvaartevangelie)
 - Moraliteit leiders; vreemdgaan, oplichting
- Zoeken naar balans; beleving, de Geest en theologie